

Riigikogu Kantselei 2009. aasta
raamatupidamise aastaaruande
õigsus ja tehingute
seaduslikkus

Sisukord

Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2009. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta	3
Raamatupidamise aastaaruanne on olulises osas õige	3
Tehingud on olulises osas seaduslikud	3
Riigikogu Kantselei on andnud kortereid ebasoodsatel tingimustel kasutada	3
Riigikogu Kantselei direktori vastus Riigikontrolli auditiaruande eelnõule	5
Ülevaade Riigikogu Kantseleist	6
Auditi iseloomustus	6
Auditi eesmärk	6
Hinnangu andmise kriteeriumid	6
Riigikontrolli varasemad auditid Riigikogu Kantseleis	9

Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2009. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

Raamatupidamise aastaaruanne on olulises osas õige

1. Riigikogu Kantselei raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab kantselei 2009. aasta eelarvekuludeks 333 733 561 krooni ja tulemiks – 290 283 525 krooni ning bilansi varade mahuks 31.12.2009. aasta seisuga 320 629 399 krooni, kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt asutuse finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi eelarvekulusid, majandustulemust ja rahavoogusid.

Tehingud on olulises osas seaduslikud

2. Auditeeritud olulisemad majandustehingud on sooritatud kooskõlas riigieelarve seaduse ning 2009. aasta riigieelarve, 2009. aasta lisaeelarve, 2009. aasta teise lisaeelarve ja 2009. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadusega.

3. Punktides 4–5 on tehingute seaduslikkuse kontrollimisel tehtud tähelepanek, mis ei mõjutanud Riigikontrolli hinnangut, kuid mis viitab puudustele finantsjuhtimises.

Riigikogu Kantselei on andnud kortereid ebasoodsatel tingimustel kasutada

4. Riigivaraseaduse kohaselt¹ peavad riigivara valitsejad riigivaraga mis tahes tehinguid sooritades juhinduma põhimõttest vältida kahju ja suurendada kasu, mis riik võib neist tehingutest saada. 2009. aastal on Riigikogu Kantselei sõlminud enda töötajatega kolm kahjumlikku üürilepingut üürihinnaga 15 krooni/m², mis on oluliselt madalam kui turuhind (alates 45 krooni/m²). Riigikogu Kantselei bilansis on 31.12.2009. aasta seisuga kajastatud kinnisvarainvesteeringuna 11 korterit, mille kasutamisest on 2009. aastal saadud kogutulu 144 000 krooni ning haldamisega kaasnenud kogukulud on 163 000 krooni.

5. Majandustalituse juhatajalt saadud selgituste kohaselt on madala üürihinna põhjuseks printsiip kohelda töötajaid võrdselt. Riigikontrolli hinnangul ei ole nimetatud tehingute puhul järgitud riigivaraseadust, kuna sõlmitud lepingud on kahjumlikud.

Riigikogu Kantselei direktori vastus: Võtsime teadmiseks kontrolliaruande eelnõus tehtud tähelepaneku ja ettepaneku ning lisame järgmise omapoolse selgituse:

1. Riigikogu Kantselei korterite üürimine

Riigikogu Kantselei planeeris nii 2008. kui ka 2009. aastal nimetatud korterid võõrandada. Seoses kinnisvaraturu madalseisuga ei olnud

¹ 31.12.2009. aastani kehtinud riigivaraseaduse redaktsiooni § 7 lg 3, auditiaruande väljaandmise ajal kehtiva redaktsiooni § 8 lg 4.

enampakkumised siiski edukad ja korterid jäid seetõttu võõrandamata ja osa tühjaks. Kantselei üüris tühjalt seisvad korterid tasu eest välja, et vältida kommunaalkuludest tekkivat kahju. Riigikogu Kantselei lähtus korterite kasutusse andmisel riigivaraseaduse § 18 põhimõttest, mille kohaselt võib riigivara anda kasutusse harilikust väärtusest madalama tasu eest tööandja eluruumina selliselt, et oleks tagatud riigivara majanduslik säilimine. Samas kaalub kantselei olemasolevate korterite üleandmist Riigi Kinnisvara AS-ile 2011. a jooksul.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu
Finantsauditi osakonna peakontrolör

Riigikogu Kantselei direktori vastus Riigikontrolli auditoriaruande eelnõule

Riigikontrolli auditi tulemusel Riigikogu Kantseleile soovitusi ei teinud. Riigikogu Kantselei direktor saatis 13.5.2010 oma vastuse Riigikontrolli auditoriaruande eelnõule.

Üldised kommentaarid auditoriaruande kohta

Täna Riigikontrolli Riigikogu Kantselei 2009. aasta majandusaasta aruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse auditi ning meeldiva koostöö eest.

Võtsime teadmiseks kontrolliaruande eelnõus tehtud tähelepaneku ja ettepaneku ning lisame järgmise omapoolse selgituse:

1. Riigikogu Kantselei korterite üürimine

Riigikogu Kantselei planeeris nii 2008. kui ka 2009. aastal nimetatud korterid võõrandada. Seoses kinnisvaraturu madalseisuga ei olnud enampakkumised siiski edukad ja korterid jäid seetõttu võõrandamata ja osad tühjaks. Kantselei üüris tühjalt seisvad korterid tasu eest välja, et vältida kommunaalkuludest tekkivat kahju. Riigikogu Kantselei lähtus korterite kasutusse andmisel riigivaraseaduse § 18 põhimõttest, mille kohaselt võib riigivara anda kasutusse harilikust väärtusest madalama tasu eest tööandja eluruumina selliselt, et oleks tagatud riigivara majanduslik säilimine. Samas kaalub kantselei olemasolevate korterite üleandmist Riigi Kinnisvara AS-ile 2011. a jooksul.

Ülevaade Riigikogu Kantsleist

Riigikogu Kantslei on riigi ametiasutus, mille põhiülesandeks on luua Riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalikud tingimused, sh nõustada Riigikogu, tema juhatust, komisjone, fraktsioone ja Riigikogu liikmeid õigusloome alal ning muude ülesannete täitmisel, teenindada Riigikogu ja korraldada tema asjaajamist, korraldada Riigikogu liikmete ametihüvedega seonduvat, teenindada Vabariigi Valimiskomisjoni jms. Riigikogu Kantslei valitsemisalasse kuulub valimisseaduste alusel töötav Vabariigi Valimiskomisjon, kelle ülesandeks on Vabariigi Presidendi, Riigikogu, Euroopa Parlamendi, kohalike omavalitsuste volikogude, Riigikogu juhatuse valimiste ning rahvahääletuste ettevalmistamine ja läbiviimine. Lisaks sellele peab Vabariigi Valimiskomisjon lahendama muid valimistega seotud küsimusi (valimiskaebused).

Riigikogu Kantsleid juhib direktor, kelle nimetab avaliku konkursi alusel viieks aastaks ametisse Riigikogu juhatuse. Riigikogu Kantslei direktoriks on Heiki Sibul. Riigikogu Kantsleis oli 2009. aastal keskmiselt 236 teenistujat.

Aruannete koostamise ning neis sisalduva info õigsuse eest vastutas auditeeritud perioodil kantslei direktor Heiki Sibul, kes on kinnitanud 2009. aasta majandusaasta aruande õigsust oma allkirjaga. Riigikogu Kantslei raamatupidamist korraldas raamatupidamistalituse pearaamatupidaja Aili Soomuste.

Riigikogu Kantslei (sh valimiskomisjon) eelarve täitmise aruanne näitab 2009. aasta eelarvekuludeks 334 miljonit krooni, mis on võrreldes 2008. aastaga vähenenud 5%. Kantslei bilansimaht 31.12.2009. aasta seisuga on 320,6 miljonit krooni, mis võrreldes 2008. aastaga suurenes 3%, seda renoveeritud hoone soetusmaksumuse suurenemise tõttu. Bilansis moodustab varadest 97,6% põhivara ning kohustustest moodustavad 99,2% pikaajalised pensionieraldised.

Auditi iseloomustus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang põhiseaduslike institutsioonide majandusaasta aruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta.

Auditi eesmärk

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Riigikogu Kantslei 2009. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse ning tehingute seaduslikkuse kohta. Kantslei raamatupidamise aastaaruanne sisaldab varade ja kohustuste bilanssi 31.12.2009. aasta seisuga, tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja riigieelarve täitmise aruannet 31.12.2009 lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Hinnangu andmise kriteeriumid

Raamatupidamise aastaaruande kohta arvamus avaldamisel tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumidele:

- varad ja kohustused eksisteerivad 31.12.2009. aasta seisuga;
- varad ja kohustused kuuluvad 31.12.2009. aasta seisuga Riigikogu Kantsleile;
- tehingud või sündmused toimusid 2009. aastal;
- kõik varad, kohustused, tehingud ja sündmused on kajastatud ning näitajad avalikustatud;
- varad ja kohustused on kajastatud õiges bilansilises väärtuses;
- tehingud või sündmused on kajastatud õiges summas ning tulud ja kulud on kantud õigesse perioodi;
- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas raamatupidamise hea tavaga;

- tegevusaruandes toodud numbriline info, mis tuleneb raamatupidamise aastaaruandest, on kajastatud õigetes summades.

Tehingute seaduslikkuse kontrollimisel hindas Riigikontroll kooskõla järgmiste olulisemate õigusaktidega:

- riigieelarve seadus, §-d 8, 23–31,
- 2009. aasta riigieelarve seadus, §-d 1–2, 5–8,
- 2009. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus, § 1,
- riigi 2009. aasta lisaeelarve ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus, § 1,
- riigi 2009. aasta teine lisaeelarve seadus, § 1,
- avaliku teenistuse seadus, §-d 9, 10, 19–22, 24, 37–46, 57, 79–81, 107–108, 111–134,
- kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadus, §-d 2–3,
- puhkuseseadus, §-d 2–5, 8–9, 23–25,
- rahandusministri 2.1.2006. aasta määrus nr 1 „Riigieelarve kassalise teenindamise eeskiri”,
- rahandusministri 11.12.2003. aasta määrus nr 105 „Riigi raamatupidamise üldeeskiri”,
- riigivaraseadus, §-d 2, 7, 10–11, 13–34,
- riigihangete seadus, §-d 3–7, 10, 14–15, 19–24, 69–71,
- sotsiaalmaksuseadus, §-d 2–4, 7–9,
- tulumaksuseadus, §-d 40–43, 48–52, 54,
- töölepingu seadus, §-d 1, 4–5, 9–10, 12, 15, 21, 29–30, 34, 44–45, 54–65, 67–71, 79–89, 91–102,
- töötuskindlustuse seadus, §-d 4, 40–42,
- Riigikogu liikme staatuse seadus, §-d 29–31,
- Riigikogu kodu- ja töökorra seadus, §-d 157^{1–3},
- Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seadus,
- Vabariigi Valitsuse 11.6.2009. aasta määrus nr 91 „Keskmise töötasu maksmise tingimused ja kord“,
- Vabariigi Valitsuse 23.9.2001. aasta määrus nr 278 „Puhkusetasu arvutamise kord”,
- Vabariigi Valimiskomisjoni 8.11.2006. aasta määrus nr 11 „Riigikogu valimiste korraldamiseks eraldatud raha kasutamise kord“,
- Vabariigi Valimiskomisjoni 28.9.2002. aasta määrus nr 17 „Vabariigi Valimiskomisjoni töökord“, §-d 6–7,
- Riigikogu juhatuse 2.3.2009. aasta otsus nr 48 „Riigikogu liikme tööga seotud kulutuste hüvitamise korra muutmine“,
- Vabariigi Valitsuse 1.8.1995. aasta määrus nr 283 „Riigivara kõlbmatuks tunnistamise, mahakandmise ja hävitamise korra kinnitamine”,
- Vabariigi Valitsuse 1.8.1995. aasta määrus nr 286 „Riigivara võõrandamise korra kinnitamine“.

Auditi ulatus ja käsitusviis

Riigikogu Kantslei 2009. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsusele hinnangu andmise käigus hindas Riigikontroll raamatupidamise aastaaruande vastavust Eesti raamatupidamise heale tavale, raamatupidamise seadusele ning rahandusministri asjakohastele määrustele.

Tehingute seaduslikkust hinnates kontrollis Riigikontroll, kas auditeeritud tehingud on sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2009. aasta riigieelarve ja lisaeelarve seadustest.

Riigikogu Kantslei tegevusaruande kohta Riigikontrolli arvamust ei avalda. Tegevusaruandes kontrolliti üle arvandmed, mis tulenevad otse raamatupidamise aastaaruandest.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI (Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon) auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Auditi käigus koguti raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvandmete ja avalikustatud info kohta tõendusmaterjali. Asjakohaste audititoimingute kavandamiseks võttis Riigikontroll arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Auditi käigus hinnati ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust, juhtkonna raamatupidamislike hinnangute põhjendatust ja raamatupidamise aastaaruande üldist esituslaadi. Riigikontroll leiab, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks asutuse raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta.

Auditi lõpetamise aeg

Audit lõpetati 2010. aasta aprilli keskpaigaks.

Auditi meeskond

Auditi meeskonda kuulusid vanemaudiitorid Jaana Tael ja Eeli Lääne.

Kontaktandmed

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniteenistusest tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post riigikontroll@riigikontroll.ee

Auditaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel www.riigikontroll.ee.

Auditaruande number Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on 2-1.8/10/60020/4.

Riigikontrolli postiaadress on

Narva mnt 11a
15013 TALLINN
Tel +372 640 0700
Faks +372 661 6012
riigikontroll@riigikontroll.ee

Riigikontrolli varasemad auditid Riigikogu Kantseleis

29.5.2009 – Riigikogu Kantselei 2008. aasta majandusaasta aruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

2.6.2008 – Riigikogu Kantselei 2007. aasta majandusaasta aruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

17.5.2007 – Riigikogu Kantselei 2006. aasta majandusaasta aruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

23.5.2006 – Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2005. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta

25.5.2005 – Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2004. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt www.riigikontroll.ee